ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂತಹ ಅಂದಾಜೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೌಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಮೊದಲು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಂದ 5 ರಿಂದ 1 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ವಸೂಲ ಅದರಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಯಾರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ರಾಜಣ್ಣ.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ರೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ.

Sri KESHAVRAO NITTURKAR.—May I know why the Government should not advance loans to the Local Authorities to enable them to construct small quarters to the Teachers ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—It is for the Local Bodies to provide such facilities. We are not coming into the picture. We have requested the n to provide such facilities.

Sri KESHAVA RAO NITTURKAR.—House rent allowance is permitted in certain areas. But in rural areas, the house rent allowance is not being given to teachers and all other Government officials. Is it not discriminatory that no house rent allowance is allowed to these people in the rural areas ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—The House rent allowance is being provided to every Government servant in the rural areas.

Issue of Arrack in bulk quantity to vendors

193. **Sri K. T. SHAMAIAH GOWDA** (Local Authorities' Constituency).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) the rules prescribed for issue of Arrack to the Vendors from the Bonded depot ;

(SRI K. T. SHAMAIAH GOWDA)

(*b*) whether it is not a fact that the Excise Department in contravention of the rules is issuing Arrack by barrels to the vendors direct from the bonded depot ;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that in issuing Arrack by bulk in barrels, the Government is sustaining heavy loss and also the same is leading to the sale of sub-standard quality of Arrack which is harmful to the drinking persons ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) The Mysore Excise (Arrack Vend Special Conditions of Licences) Rules, 1967.

(*b*) Rules do not prohibit issue of arrack in barrels.

(*c*) No.

Sri K. T. SHAMAIAH GOWDA.—Under Mysore Excise Rules, 1967 it is stated like this :

> "Every licensee licensed to vend arrack by retail sale shall sell only arrack of prescribed strength."

In Excise Manual Volume I, Section II, it is stated like this :

> "(4) Persons who purchuse group of shops may, with the special permission of the Excise Commissioner and under license by competent authority open a depot....."

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟು ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಏನಾದರು ನಿಯಮ ಇದೆಯೇ ? ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ 8–10 ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—If they want liquor in large quantity, they have to take licence. The hon. Member is asking whether it is permissible under the rules to supply arrack in barrels. That is what I understood from what the Hon'ble Member is saying. Such supplies in barrels are permitted. We are allowing it to be sold on cash payment. It is perfectly permissible under the rules.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸುಮಾರು 8-10 ಬ್ಯಾರಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರೈಬ್ಡ್ ಸ್ಕೇಂಗ್ತ್ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ? ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನಿಯಮ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಬ್ಯಾರಲ್ಸಿಗೂ ಸ್ಕೇಂಗ್ತ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಯಾಕಿನ ಸ್ಕೇಂಗ್ತ್ ಸುಮಾರು 35 ಇರುತ್ತೆ, 30 ಇರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬ್ಯಾರಲ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಾಗ ಬ್ಯಾರಲ್ಸ್‌ಗಳ ದುಡ್ಡನ್ನು ವರ್ತಕರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬ್ಯಾರಲ್ಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಖಾನಗಿಯವರಿಂದರೇ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಕದ್ ಪಡೆಯಲು ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದೇ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇನೋ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ದೂರು ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ರೀಜೇರ್ಲ್ ವೆಂಡಾರಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಷಾಪಿನಲ್ಲೂ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಈ ಸಾರಾಯಿಂದ ಬ್ಯಾರಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದು ಇದೆ : "The excise vendor under licence by a competent authority can open a depot". ಇಲ್ಲ 8-10 ಬಾರಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದು ರೀಜೇರ್ಲ್ ಆಗಿಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಆಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಕರು ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದು ಭದ್ರವಾದ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಬ್ಯಾರಲ್ಸ್‌ಗಳು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಒಂದು ಸಲವೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಸಲವೋ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. According to the availability of the liquor, the quantity will be determined to be supplied to each contractor.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಅರೇಕ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರವರಲ್ಲೇ ಪೈಪೋಟಿ ಇರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದೊಂದು ಷಾಪಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಅರ್ಯಾಕ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಂದೊಂದು ಷಾಪಿಗೆ 40 ಲೀಟರ್‌ಮೇಲೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಷಾಪ್‌ನವರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಅವರನ್ನು ಹಾದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದುದು ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—1968 ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅರ್ಯಾಕ್ ಸಪ್ಲೈ ಆಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೂ ರಾನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಲೀಗರ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರೂಫ್ ಆಫ್ ಷಾಪ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರ್ಕ್ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಷಾಪುಗಳಿಗೆ ಅವರ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಬಾಂಡೆಡ್ ಡಿಪೋವಿನಿಂದಲೇ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಆಂಜನಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ತಪ್ಪಿಸಿ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಈಗಲೂ ಸಹ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲೀಟರ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಅಳತೆಯನ್ನೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಬ್ಯಾರಲ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲೀಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬಾಂಡೆಡ್ ಡಿಪೋವಿನಿಂದ ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಾಂಡೆಡ್ ಷಾಪ್‌ನವರು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹರಾಜು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಷಾಪಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದರಿಂದ ಏನು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ? For the question "whether it is not a fact that the

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ)

Excise Department in contravention of the rules is issuing Arrack by barrels to the vendors direct from the bonded depot'' you have stated 'No . But rules do not provide for issue of arrack in barrels. The Government is sustaining heavy loss on account of the sub-standard arrack supplied ಇವನ್ನು ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಂದಮೇಲೆ ಈ ದಿವಸ ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದರ ಅರ್ಥವೇನಿದೆ? To my question, whether there was a strong objection from the public and the Excise contractors for amending the Rules, you have stated 'No'. ಬ್ಯಾರೆಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಇರುವುದರಿಂದ 30 ಪರ್ಸೆಂಟು ನೀರು ಹಾಕಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ 10 ಪರ್ಸೆಂಟು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಟಾಡಿಗೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೌಡರ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಟಾಡಿಗೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಅದು ಬಹಳ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಎಂದು ಕಾಣತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲೂ ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಪೌಡರ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆರೀತಿ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬ್ಯಾರಲ್‌ನಿಂದಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 1000 ಲೀಟರ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 50 ಲೀಟರ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ 2-3 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೇ ಸಲ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ತುಂಬ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಜಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಲೀಟರ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಬ್ಯಾರಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ಯು. ಪಿ. ಏರುಪೇರು ಆದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಬೆಲೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದರಿಂದ 200 ಲೀಟರ್ ಇರುವ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗೆ 15 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಬ್ಯಾರಲ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಸಬ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಚನ್ನಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಏನೋ ಜಿದ್ದಾಜಿದ್ದಿನಿಂದ ರಗಳೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಯಾವ ಜಿದ್ದಾಜಿದ್ದು, ಯಾವ ಗಲಾಟೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಆರ್. ಲಕ್ಷಮ್ಮ.—ಸಾರಾಯಿ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಮಾರಾಟ ಆದಷ್ಟೂ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೂ ಸಾರಾಯಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿಗೂ ಇದೂ ಸಾಹೇಬರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಬ್ಯಾರಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದೊಂದು ಬಾಂಡೆಡ್ ಡಿಪೋದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್, ಇಬ್ಬರು ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಇಬ್ಬರು ಜವಾನರು, ಇಬ್ಬರು ಗುಮಾಸ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನಾದರೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬ್ಯಾರಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಮಾಂಡ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Amendment of Rules regarding sale price for Arrack and Toddy

194. Sri K. T. SHAMAIAH GOWDA (Local Authorities' Constituency).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has amended the Rules with regard to the fixation of maximum and minimum sale price for arrack and toddy ;

(*b*) whether there was a strong objection from the public and the Excise Contractors for amending the Rules ;

(*c*) the extraordinary circumstances that forced Government to amend these rules ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) For administrative reasons.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಶಾಮಯ್ಯಗೌಡ.—(ಎ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ "whether the Government has amended the rules with regard to fixation of maximum and minimum price for toddy" ಯೆಸ್ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ರೂಲ್ ಇತ್ತು :

> "The Deputy Commissioner shall have the right to fix the maximum and minimum retail price if he considers it necessary in the interest of the State and to check unhealthy competition among the licencees."

ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿ 21 ನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—In actual practice, it is never observed. Sometimes, some contractors used to sell it at a price higher than the maximum and sometime some contractors used to sell less than the maximum. Therefore, in a free competition, it is not desirable to fix either the maximum or the minimum price.